

De ‘Bergse’ geboorte van een Haags juweliersbedrijf.

In 2018 wil het Haags juweliersbedrijf Backers en Zoon haar 100-jarig jubileum vieren. Het bedrijf, gespecialiseerd in het vervaardigen van sieraden met wapengravures zoals zegelringen, is gevestigd op het adres Noordeinde 58 in Den Haag, bijna naast het Koninklijk Paleis. De oorsprong van dit bedrijf ligt in Bergen op Zoom.

In het begin van de vorige eeuw woonde Johannes Franciscus Backers (1859-1907) en zijn vrouw Maria Frederica Theodora Klaassen (geboren in 1858) in de Hoogstraat, later op het adres Vismarkt 42. Johannes was arrondissements-deurwaarder. Hij overleed op 47-jarige leeftijd. Zijn weduwe Maria Klaassen begon een handel in gouden en zilveren voorwerpen. Zij kreeg hiervoor een vergunning op 26 maart 1910.¹ Vermoedelijk dreef zij deze handel vanuit haar woonadres.

Het echtpaar Backers-Klaassen kreeg vijf kinderen, waarvan twee zonen (Theo en Ferdy) goudsmid werden. Ferdy (Ferdinand) Backers is de oudere broer van goudsmid Theo. Hij staat als goudsmid en als graveur ingeschreven in het bevolkingsregister. Hij staat voor het eerst als goudsmid vermeld bij zijn inschrijving in het militieregister van 1910/1911. Hij werd overigens vrijgesteld van militaire dienst vanwege doofheid.² Ferdinand is een aantal malen verhuisd, maar steeds weer teruggekeerd op het ouderlijk nest. Hij woont korte tijd in Schin op Geul, 's-Hertogenbosch en Roermond. In 1913 staat hij op een foto in een werkplaats van een goudsmid in 's-Hertogenbosch. Het is niet bekend welke werkplaats dit is. Hij woonde op kamers op het adres Karrenstraat 4 in 's Hertogenbosch. Vandaar is hij in 1913 naar Roermond vertrokken waar hij een klein jaar verbleef. Op 16 januari 1914 vestigde hij zich weer in Bergen op Zoom en wordt dan als graveur ingeschreven.

Werkplaats in 's Hertogenbosch, 1913. Tweede van rechts is Ferdy (Ferdinand) Backers. (foto coll. E.Backers Den Haag)

In 1917 vertrok hij naar Amsterdam, waar hij trouwde met Barbara Schuler. Ze kwamen terug naar Bergen op Zoom en vestigden zich op het adres in de Kortemeestraat 1a. Hier kregen ze een dochter in 1919. Zij hadden op dit kleine bovenhuis bovendien inwoning van de broer van Barbara.

Het pand Kortemeestraat 1; boven de lunchroom woonde Ferdy Backers met zijn gezin.

Het is niet helemaal duidelijk of Ferdy dan al een eigen zaak heeft. Mogelijk werkte hij in de winkel van zijn moeder. Zijn broer Theo (1893-1918) was ook goudsmid. Hij kreeg vergunning op 7 augustus 1915.³ Waarschijnlijk werkte ook Theo in het bedrijf van hun moeder Maria Backers-Klaassen. Theo overleed plotseling in de zomer van 1918. In de familie ging het verhaal dat hij is gestorven aan de Spaanse griep.⁴ Volgens overlevering in de familie nam Ferdy toen het bedrijf van zijn broer Theo en zijn moeder over. Zijn moeder vertrok twee maanden na het overlijden van broer Theo naar Utrecht. Het adres van de moeder van Ferdy was Vismarkt 42 (thans Sint Catharinaplein). Dit is het pand op de hoek van de Kremerstraat.

Het pand Sint Catharinaplein 42 (foto RCE 1962)

Ferdy had dus na deze overname een eigen bedrijf. In dat zelfde jaar is hij getrouwd met Barbara Schuler. In 1922 ging zijn bedrijf in Bergen op Zoom failliet. De winkelvoorraad werd door deurwaarder Van der Linde op 8 juni 1922 verkocht.⁵

FAILLISSEMENT.
Deurwaarder J van de Linde,
te Bergen-op-Zoom,
Hoogstraat 39, tel. 335,
zal ten verzoeke van den WelEdelGestr.
Heer Mr. J. A. P. M. VAN HASSELT,
te Bergen-op-Zoom, in diens hoedanig-
heid van Curator in het faillissement van
FERD. BACKERS te Bergen-op-Zoom.
Op Donderdag 8 Juni 1922, des na-
middags 1 uur, in het Nederlandsch
Koffiehuys, aan de Grootte Markt te Ber-
gen-op-Zoom, publiek om contant geld

Verkoopen:
DEN GEHEELEN
Goudsmidswinkel,
bestaande uit GOUDEN en ZILVEREN
VOORWERPEN, waaronder: Gouden en
Zilveren Dames- en Heerenhorloges,
Kettingen, Ringen, Armbanden, Beursjes,
Lepels en Vorken, Broches, Colliers,
Penhouders, Potlooden, Daaspelden,
Koralen, Kristal met Zilver.
Voorts Alpaca Lepels, Double Kettingen enz. enz.
Te zien 's morgens voor den verkoop
van 9--12 uur.

Advertentie in De Grondwet, 20-5-1922.

In januari 1922 vertrok het gezin naar Voorschoten. Ferdy heeft de verkoop van het faillissement hier niet meer afgewacht en verhuisde een half jaar voor het faillissement werd uitgesproken. Hij startte opnieuw en had al snel succes. In de jaren 1927, 1928 en 1929 plaatste hij advertenties om leerlingen en personeel te werven voor zijn goudsmederij in Den Haag. Die was toen, volgens de advertentie in de Haagsche Courant, gevestigd op het adres Westeinde 184a. Vervolgens was het bedrijf gevestigd in de Regentesselaan en was er een nevenvestiging op de Boulevard in Scheveningen. Sinds 1943 is het bedrijf gevestigd op het adres Noordeinde 58.

In 1968 vierde het bedrijf het vijftigjarig jubileum. Bij die gelegenheid werden bolknakken met een sigarenbandje uitgegeven.

Cees Vanwesenbeeck
Bergen op Zoom 30 november 2017

Winkel van F.Backers, Regentesselaan Den Haag (foto coll. E.Backers Den Haag)

Winkel aan het Noordeinde in 1943 bij gelegenheid van het 25-jarig jubileum. (fotot coll. E.Backers Den Haag)

Winkel aan de Boulevard in Scheveningen. (foto coll. E.Backers Den Haag)

GOUDSMEDEN.
 Een **HALFWAS** gevraagd, tevens **LEERJONGEN**, om in het vak grondig te worden opgeleid bij **FERD BACKERS**, Goudsmid-Graveur, Zetter, Westeinde 184A. 5571—10

Advertentie Haagsche Courant 18 januari 1927.

GOUDSMIDSLEERLING
 KAN GEPLAATST WORDEN NETTE JONGEN, TENEINDE IN HET VAK TE WORDEN OPGELEID, BIJ 526—10
JUWELIER GRAVEUR FERD BACKERS, WESTEINDE 184A.

Advertentie Haagsche Courant 8 november 1928.

Voor direct of spoedig gevraagd een
BESCHAAFDE DAME
 boven 30 jaar, voor den verkoop en lichte kantoorwerkzaamheden. Tevens
**JUWEELENMONTEURS,
 GOUDSMID-REPARATEURS EN LEERLING.**
 Nadere overeenkomsten mondeling.
JUWELIERSBEDRIJF F. BACKERS — NOORDEINDE 58.

Advertentie Nieuwe Haagsche Courant 1 september 1945.

Sigarenbandje uitgegeven bij gelegenheid van het 50-jarig bestaan in 1968.

¹ WBA, GA BoZ inv. nr. 821.

² WBA, GA BoZ inv. nr. 5264, loting nummer 25.

³ WBA, GA BoZ inv. nr. 821.

⁴ Vriendelijke mededeling van Eric Backers, Den Haag.

⁵ KB Den Haag, Delpher, De Grondwet 20 mei 1922.